



Vänstern i Jönköping

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | NOVEMBER/DECEMBER 2021

Klimatet kan inte vänta!

Vi kan och måste öka takten på
klimatomställningen.



Nu skärper vi miljö- och klimatpolitiken!

Möt Jens Holm & Elin Segerlind,
Vänsterpartiets klimat- och miljö-
politiska talespersoner

Sid 3

Upp till kamp!

Klimatrörelserna höjer rösten

Sid 4-5

Tillsammans fixar vi det

Allt det vi **vill** göra kan vi
göra. Men bara tillsam-
mans. Klimatomställningen
kräver att våra politiker
fattar beslut som är bra
för klimatet, oss själva och
framtida generationer.

Vi kan gynna det som
bygger upp och skapar
ett samhälle för alla: ett
Sverige med arbetstidsför-
kortning, ett Sverige som
satsar på en klimatsmart
industri, ett Sverige där
välfärden och omsorgen
om varandra går före kort-
siktiga vinstintressen.

Genom de stegen var och
en kan ta bidrar vi alla. Men
det är först när samhället
storsatsar på klimatom-
ställningen med massiva
investeringar som vi når
hela vägen fram.

Vi vill flytta godstranspor-
terna från väg till järnväg
och vatten. Klimatinves-
tera för framtiden och
ställa om industrin till
sammanslagning och grön
produktion. Lagstifta bort
det som förstör klimatet
och skipa klimatskadliga
subventioner.

Låt oss klimatsäkra våra
städer genom att renovera
miljonprogrammet, bygga
tiotusentals nya klimat-
smarta hyresrätter och
skapa städer där människor
får ta plats. Städer med ut-
byggd kollektivtrafik som
gör att bilen kan lämnas
hemma och bara användas
när den behövs.

Ingen tid att vänta. Låt oss
kavla upp ärmarna och fixa
det här.

FOTO: LEO AHMED

Vänstern i Jönköping växer

Över 50 nya medlemmar
hittills i år. Nu trappar vi
upp i kampen för ett rätt-
visare Jönköping. Engage-
ra dig du med och bli en del
av en växande rörelse!

SID 2

Än finns det hopp för klimatet

Vänsterpartiet i Jönköping
satsar på cykelvägar, sol-
celler och energisnåla hus i
trä. Vi avvecklar flyg-
platsen och satsar på
kollektivtrafik.

SID 6

Tänderna tillhör kroppen

En tandvård för alla ligger
Elisabeth Töre varmt om
hjärtat. Bra tänder ska inte
vara en klassfråga - inför
högkostnadsskydd nu!

SID 7



Varför gick du med i Vänsterpartiet?



Alexandra Lann
Studerande, Öxnehaga

– Jag kände frustration över världen och behövde ett sammanhang där jag kunde känna att jag gör politisk nytta. Jag är evigt tacksam för kvinnorna som kämpade för min plats i talarstolen.



Thony Kankare
Skolledare, Östrer

– Jag brinner för en rättvis fördelningspolitik och för skolfrågor där Vänsterpartiet har den bästa politiken. Som verksam i skolan kan jag se att de med sämst förutsättningar får det allt sämre.



Carin Wiberg
Socionom, Norrahammar

– Jag vill ha ett samhälle med minskade klass- och inkomstkliften, en solidarisk fördelning av resurser och absolut jämställdhet. Jag vill leva i ett samhälle som värderar alla människor lika.



Setrak Antranek Setrak
Pensionär, Österängen

– Jag kom från Irak till Sverige för 13 år sedan och var med och bildade Armeniska föreningen här i stan. Jag har alltid haft med mig idealen om rättvisa och socialism.



Setrak Antranek Setrak
Lektor, Strandängen

– Vänsterpartiet är idag det parti vars politik ligger närmast min syn på världen. Rättvisfrågor både lokalt och globalt engagerar mig, och människors relation till resten av planeten.

LEDARE

Vänstern i Jönköping växer och trappar upp



Nya medlemmar strömmar till Vänsterpartiet i en takt vi inte är vana vid. Fler har tröttnat på marknadsexperiment, avregleringar och ökade klyftor. Nu trappar vi upp i kampen för ett rättvisare Jönköping!

● Tillsammans satte vi stopp för marknadshyrorna som påtagligt skulle ha drabbat tre miljoner svenskar med höjda hyror och upphävt det nuvarande förhandlingssystemet. Detta samtidigt som det inte hade lett till att fler bostäder byggts. Det blev en påminnelse för många att politik rör vår vardag. Vänsterpartiet gjorde skillnad och vi stod för vårt ord. Och helt avgörande var ett gott samarbete med Hyresgästföreningen.

Vänsterpartiet i Jönköping räknar med att bli större och få mer inflytande efter valet. Vår ambitiösa politikerutbildning lockar många nya och gamla medlemmar i olika åldrar. Det bådär gott för en framtid där det kan bli fler stolar att fylla. Att engagera sig politiskt innebär en del jobb men är också givande och lärorikt och en möjlighet att förändra världen och göra någonting för andra.

I våra olika arbetsgrupper i partiet möts kamrater som är intresserade av samma frågor och gör verkstad av de idéer som kommer fram ur deltagarnas erfarenheter och ur de kunskaper de inhämtar. En direkt väg att påverka vilka frågor Vänsterpartiet ska driva. Och en hel del blir också verklighet!

För Vänsterpartiet gör avtryck i Jönköping. Våra genomförda förslag om kolloverksamhet för äldre och en litterär trappa målad med bokryggar från verk av lokala författare har fått positiv uppmärksamhet och nominerades nyligen till ett europapris för god politisk innovation. Och nu kraftsamlar Jönköping mot prostitutionen, tack vare en motion från Vänsterpartiet.



Mjölkafallen i Huskvarna har fått en litterär trappa efter Vänsterpartiets förslag. Här synliggörs den lokala kulturskatten!

Vi fick förra året igenom en satsning på skol-socionomer som arbetar i grundskolan med att få elever med hög frånvaro tillbaka till skolarbetet. Eleven får hjälp att reda ut sin situation och läraren mer tid till att vara just lärare. Den styrande koalitionen tyckte det föll så bra ut att de i år självmant väljer att utöka med ännu fler.

Engagera dig du med och bli en del av en växande rörelse! Vi gör skillnad! ■

Johan Tiger (V)
Ordförande i Jönköping



100 miljarder

Vi vill ha en grön statlig investeringsbank med minst 100 miljarder i kapital. Banken ska låna ut pengar för klimatinvesteringar till mycket låg ränta så att näringsliv och offentlig sektor snabbt och effektivt kan ställa om sina verksamheter.

Klimatet kan inte vänta!

Nu skärper vi miljö- och klimatpolitiken!

I FN:s klimatpanels nya rapport var slutsatsen tydlig – det går för långsamt. ”Slutsatsen blir att vi måste öka omställningstakten”, säger Jens Holm, Vänsterpartiets klimatpolitiska talesperson, och Elin Segerlind, miljöpolitisk talesperson.

– **Det görs för lite** och slutsatsen från FN:s senaste klimatrappport är att vi måste öka omställningstakten, menar Elin Segerlind.

I sina nya klimatmotioner ställer Vänsterpartiet krav på både hållbar och socialt rättvis omställning. Jens Holm menar att en rättvis omställning i praktiken betyder att de som påverkar klimatet mest också måste ta det största ansvaret i klimatomställningen.

– Vi vet att den rikaste tiondelen i världen står för nästan hälften av världens utsläpp och även i Sverige står den rikaste tiondelen för oproportionerligt stora utsläpp. Därför formulerar vi förslag som bygger på att de rikaste måste gå före och minska mest, säger Jens Holm.



Elin Segerlind

” Vi vill skapa förändring med start i dag. Våra motioner har som mål att pressa på Sverige och ta större kliv i omställningen redan idag.

Vänsterpartiet ställer nu hårda klimatkrav i sina tre nya klimatmotioner. Vad är det gemensamma temat i dessa?

– Det är kraftfulla åtgärder nu direkt, säger Elin Segerlind. Vi har också med åtgärder i dem som också är framåtsyftande men vi vill skapa förändring med

start i dag. De här motionerna har som mål att pressa på Sverige och ta större kliv i omställningen redan idag.

Som svar på FN-rapporten i augusti om klimatkrisen skärper nu Vänsterpartiet sina klimatmål. Till exempel flyttas Vänsterpartiets nollutsläppsmål av skadliga växthusgaser fram från 2040 till 2035. Idag har Sverige målet att nå nollutsläpp år 2045.

Vänsterpartiets skuggbudget består av ett batteri av miljö- och klimatreformer. Vilka reformer kan lyftas fram som extra viktiga?

– Alla dessa frågor hänger egentligen ihop, det är ett samhälle som är riggat kring kortsiktig vinst för ett fåtal, säger Jens Holm.

När det kommer till miljöpolitiken lyfter Elin Segerlind skogen som extra viktig. Hon varnar för att vi lätt glömmer bort dimensionen biologisk mångfald och artkrisen som en del av klimatkrisen:

– Vi ska bruka våra skogar och vi ska bruka dem hållbart. Samtidigt behöver vi skydda våra skogar för att behålla en bra kolsänka och ge en bra livsmiljö för våra arter, säger Elin Segerlind. Målet är att skydda den lilla andel gammelskog som finns kvar och främja kalhyggesfritt skogsbruk.

I klimatpolitiken är målet tydligt, minska storbolagens grepp över planeten och öka den demokratiska styrningen. Enligt Jens Holm krävs det två saker

”Alla dessa frågor hänger ihop – det är ett samhälle som är riggat kring kortsiktig vinst”

Jens Holm, klimatpolitisk talesperson för Vänsterpartiet



Jens Holm

” Det krävs två saker för att minska storbolagens makt: Klimatinvesteringar för framtiden och regleringar som lagstiftar bort det som förstör och hotar klimatet.

för att göra det: klimatinvesteringar för framtiden och regleringar som lagstiftar bort det som förstör och hotar klimatet:

– När vi säger reglera så vill vi som ett exempel förbjuda nybilsförsäljningen av diesel och bensinbilar senast 2025 och vi vill ha en ”Lex Preem” där nya företags utsläpp som etableras ska provas utifrån klimatmålen, säger Jens Holm.

Det andra som behövs är kraftfulla investeringar:

– Det är dags att investera i kollektivtrafik och järnväg och bygga om våra städer kring människors behov med stora grönområden. Vi vill även ha en grön statlig investeringsbank på 100 miljarder kronor som kan ge förmånliga lån till både det offentliga och privata att kunna göra gröna investeringar, säger Jens Holm.

Text: Peter Hang
Foto: Leo Ahmed

KRÖNIKA

Idén kom från Kalifornien

Det såg ut att gå åt skogen. Året var 1991 och det var val. Inte bara skulle Sverige frivilligt välja Carl Bildt till sin ledare, allt som var vänster ansågs ute och fruktansvärt gammalt. Vänstern slog inte bara huvudet mot en kompakt vägg av liberalism – vi mötte noll förståelse för att vi vågade nämna klimathotet (som då kallades ”växthuseffekten”).

Trots att FN sedan 1987 hade utmålade detta som en fråga om liv och död fanns inga riktiga alternativ och en otroligt stark oljeindustri. Därför hände ingenting och de flesta sa ”jaja”, nu pratar vi om att skatterna är för höga. I bästa fall hade liberalerna en tung idé om hur vi skulle rädda klimatet, nämligen att marknaden skulle lösa frågan. Idén kom från Kalifornien.

Jag vet, allt detta låter som ett skämt, men 2021 – vad har egentligen hänt? Klimatet är nu ännu mer akut hotat, men alla rullar på som vanligt. Jo, någonting har hänt. För det första vet i stort sett alla idag att klimatet är en ödesfråga. Vi behöver inte upplysa folk om hotet – vad de väntar på är politisk action. För det andra är alternativet till fossil energi idag fullt utvecklade, och till och med billigare än kol och olja. För det tredje hämtar vi inte vårt samhälles centrala idéer från marknadsliberala filosofer i Kalifornien, bland annat för att Kaliforniens alla skogar snart brunnit ner.

Det är vårt ansvar att genomföra omställningen, att inte bara prata, utan göra. De andra har haft 30 år på sig.



Aron Etzler
partisekreterare
Vänsterpartiet

Upp till kamp mot kollapsen!

Dags för en vuxenstrejk mot den globala uppvärmningen? Eller grön revolt i byarna? Vi har talat med några av de rörelser som driver på.

Texter: Per Längby



- Sätt större tryck!

Så vad bör göras?

– Ett svar är att vi måste sätta ett oerhört starkt tryck på beslutsfattarna, säger Samuel Jarrick på Extinction Rebellion.

● – Utsläppen av koldioxid har fortsatt att öka. Allt fler ser en förestående klimatkollaps i närtid. Men få är beredda att ändra livsstil, och politiken ger sken av att det finns förhandlingsutrymme.

– På senare tid har den berättelsen kommit lite i gungning, medger Jarrick.



Samuel Jarrick,
Extinction Rebellion

Samtidigt ersätts inte idén om ständig tillväxt av mindre populära åtgärder trots att det är så bråttom.

Medborgarråd

Extinction Rebellion förordar bland annat en praktiserande demokrati med medborgarråd. Med utgångspunkt från vetenskapen kan dessa lägga förslag på åtgärder som man enats om. Inför och under aktioner tar man gemensamma beslut, grupp för grupp, tills alla är eniga om vägen framåt.

– Personligen är jag för breda koalitioner där även arbetsplatser blir indragna i arbetet, säger Samuel Jarrick. Hittills har facken varit alltför sen på bollen. Varför inte en vuxenstrejk, som Fridays for Future föreslår?

Strejkvapnet

Genom historien har strejkvapnet använts för att få större andel av en växande kaka. I klimatkrisens spår känns det som att kakan snarare krymper.

– De som konsumerar mest måste förstås minska mest. Det är också de som gör de största klimatavtrycken. För oss andra handlar det om vilket samhälle vi vill ha; om staden, fritiden och att frigöra utrymmen.

– Hellre det, säger Samuel Jarrick, än att naturen själv fixar katastrofen medan vi passivt tittar på.

- Stoppa utvinning av fossiler!

Kommuner vägrar vindkraft och det letas efter olja i Arktis. För Ellie Cijvat i Jordens vänner är det upp-och-ned-vända världen.

● – Det finns inget viktigare än att stoppa uttaget av fossila bränslen, säger Ellie. Hon tycker sig se små tecken på en omsvängning i klimatdebatten.

– Allt fler länder sätter upp klimatmål, även om de ännu inte är tillräckligt skarpa. Det gäller även den svenska energiöverenskommelsen.

Snabbare

Enligt denna ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser 2045.

– Det är för sent. Vi måste minska förbränningen mycket snabbare även om det är en jätteutmaning för välfärden, hävdar hon.

En av många åtgärder är att minska energiåtgången. Andra länder och städer visar vägen medan svenska kommuner bromsar.

Gröna tak

– I Frankrike kräver staten att alla nya tak ska förses med grönska eller sol-



Ellie Cijvat,
Jordens vänner

celler. I städer som Paris och i mitt hemland Nederländerna satsar man på cykelleder och trädplanteringar med otroliga resultat, berättar Ellie Cijvat.

Den svenska kommunens ställning är stark, och kan bromsa nödvändiga klimatsatsningar. Vår egen bekvämlighet hindrar förändrat beteende. Därför behövs det både morot och piska, menar Cijvat.

– Vi måste både minska bilåkandet och underlätta för kollektivt resande. Allt fler ser det. I dag har hemester kanske blivit ett alternativ till att flyga till Thailand?

- Bygg ett robust samhälle!

En ny grön våg?

Under hotet av en annalkande klimatkollaps väljer allt fler att bosätta sig i små byar på landet. En av dem är David Jonstad, journalist, författare och månskensbonde i Stora Skedvi i Dalarna.

I höst kommer han ut med boken Meningen med landet – Min väg till ett jordat liv.



David Jonstad,
journalist och författare

Vilken enskild fråga är mest akut?

● – Resiliens. Vi behöver bygga ett robust samhälle som inte faller omkull när det blåser upp till storm. Klimatförändringarna är inte längre ett hot, de är ett faktum som kommer innebära mer och värre extremväder. Främja exempelvis ett mer småskaligt, diversifierat och lokalt förankrat jordbruk som kan öka självförsörjningsgraden. Det kommer vara betydligt mer värdefullt än laddstolpar.

Hur klarar vi en omställning på lång sikt?

– En omställning till ett samhälle där vi kan leva goda liv inom planetens gränser, vilket innebär ett samhälle som inte är

beroende av massiv användning av energi och andra resurser. På sikt går det inte att förhandla om detta, vi kommer att behöva anpassa oss, men ju tidigare vi påbörjar omställningen desto lättare går det.

Vilka är de största hindren för en klimatomställning?

– Att vi är så fast i framgångssagan – berättelsen om hur vår industriella civilisation befinner sig på en evigt uppåtgående kurva. Först när vi inser att jakten på ständig tillväxt både får oss själva och planeten att må dåligt är det möjligt att genomföra omställningen till ett verkligt hållbart samhälle.

Omställning kräver tryck underifrån

Genom stormar, översvämningar och skogsbränder blir klimatkrisen synlig. – Men kapitalet är blint. Om vi vill ha en förändring så måste vi sätta makt bakom orden, nu som alltid.



FOTO: ANNA BOKSTRÖM

● Det säger Lars Henriksson, Volvoarbetare och klimataktivist. Jobbet och miljöintresset har gått hand i hand sedan 70-talet. Han har aldrig trott att kapitalägarna godvilligt skulle vara beredda att ge upp något av sitt.

– För aktieägaren går alltid omsättningen i företaget före all annan hänsyn. Om vi inte hade mobiliserat mot kapitalet hade vi inte haft åtta timmars arbetsdag, allmän rösträtt eller fackliga organisationer.



Strejk för klimatet

Skulle man kunna gå i strejk för att rädda klimatet?

– Frågar man facket så säger det att "sånt sysslar vi inte med". I stället förlitar man sig på olika tekniklösningar. Men vi kan utmana facket! säger Henriksson.

Det är bara massmobilisering mot kapitalet som kan rädda klimatet, anser Lars Henriksson.

Främst måste dock motståndet växa fram underifrån, hävdar han.

– Vi har abdikerat från att kontrollera produktionen och att skapa det goda arbetet.

Fabriken är som en maskin som kan skapa såväl nyttigheter som skräp; mänskliga värden för alla före profit till ett fåtal; järnvägsvagnar i stället för bilar; klimatsmarta produkter hellre än subventioner till bilindustrin.

Gemensamma insatser

– Varje litet steg vi tar har betydelse och stärker vårt kollektiva självmedvetande,

på den egna arbetsplatsen och i politiken, säger Lars Henriksson. Det kan vi göra i vissheten att det samhälle vi lever i är frukten av gemensamma insatser som borde gynna det stora flertalet, men så ser det inte ut i dag.

– En överväldigande opinion ser klimathotet. Nu måste denna ta steget fullt ut och ta kamp mot klimatets värste fiende, det ansiktslösa kapitalet och dess försvarare, menar Lars Henriksson.

Lägg ansvaret där det hör hemma!

Ska den ensamstående mamman skämmas för att hon inte köper den dyrare, ekologiska biffen? Nej, lägg ansvaret högre upp!

● Det menar Misse Wester, psykolog och professor vid avdelningen för risk och säkerhet vid Lunds tekniska högskola, LTH.

– Biffen-bostaden-bilen har blivit ett mantra. Egentligen borde vi studera företagsledarna med samma entusiasm. Hur tänker de?

Enligt det Nobelprisbelönade begreppet "nudging" går det att manipulera den enskilde medborgaren att göra rätt val. Kanske är det viktigare att förstå varför man väljer att flyga, trots att resan bidrar till att förstöra klimatet?



Räkna baklänges! säger Misse Wester. Vem står för de största utsläppen?



Fridays for Future vid stadshuset i Malmö

FOTO: ANNA BOKSTRÖM

Inrotad vana

– Vi vet ju att det tar lång tid att ändra en inrotad vana, säger Misse Wester.

Och ovanor kan man ju alltid moralisera över. Till vilken nytta?

– Det känns förmodligen lite väl avlägset att din källare dränks i vatten om tjugo år på grund av vardagsbeslut som du tar i dag, tror Wester. Kanske är det någon annan som måste ta de beslut som krävs för att detta inte ska hända?

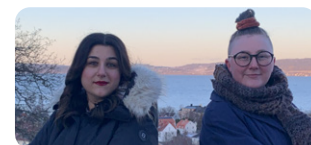
I stället förväntas enskilda konsumenter ta det fulla ansvaret för klimatomställningen genom att var för sig skaffa elbil, montera solpaneler och tugga vegetariskt.

Hela fordonsflottan

– Men vi vet från beräkningar i USA att om alla hushåll ställer om skulle det minska klimatutsläppen med endast sju procent. Jämför det med att en VD vågar ersätta hela koncernens fordonsflotta med elbilar! framhåller Misse Wester.

Hon anser att samhället viker sig för marknaden, som om vore den oberörbar.

– Men det är bara att räkna baklänges. Var sker de största utsläppen?



KRÖNIKA

Fackföreningsrörelsen behöver bli självständig



Kristoffer Wolke, du sitter i kommunfullmäktige i Jönköping och är också fackligt förtroendevald i Kommunal. Hur ser du på facklig-politisk samverkan?

-Under denna mandatperiod har det blivit tydligt att fackföreningsrörelsen behöver bli en självständig aktör som driver sina medlemmars intressen utan påverkan från partiernas politiska agenda. Politiska partier kan samverka och driva fackets intressen men det ska aldrig gå i motsatt riktning.

Vilken är den viktigaste frågan fackligt i kommunen?

-Hälsoschemana inom vård och omsorg är en viktig fråga. Delade turer ska bort och fler heltidstjänster skapas, vilket är bra. Men man har inte lyssnat på de anställdas och fackets kritik mot hur det nu genomförs.

Hur fungerar samverkan mellan Vänsterpartiet och facken i den kommunala verksamheten?

-Vi tar med fackets frågor till våra arbetsgrupper och omsätter det till politiska förslag. Kostnadsfria arbetskläder är ett exempel där vi budgeterat för att personal inom förskola och äldreomsorg ska få kostnadsfria arbetskläder, vilket är en självklarhet i många mansdominerade yrken.

Vad tänker du om LAS-överenskommelsen?

-LAS blir svårare att stoppa politiskt eftersom LO är oenigt men Vänsterpartiet kommer försöka. Det finns ingen januariöverenskommelse längre som tvingar regeringen att försämrade anställningstryggheten så vi kan fortfarande stoppa LAS-överenskommelsen. Vi lyckades ju med marknadshyrorna.

Än finns det hopp

Klimatomställningen har hittills gått alldeles för långsamt. Förklarade år måste kompenseras med mer drastiska åtgärder. Det kommer att bli kännbart. Med en rättvis fördelning av det utrymme vi har, finns det ändå hopp. Vi kan leva ett bra liv men det kommer att bli annorlunda mot dagens.

● Jönköpings kommun har äntligen kommit igång med att göra en koldioxidbudget för sin verksamhet. Den ska visa hur mycket vi årligen måste minska våra koldioxidutsläpp för att i tid nå nollutsläpp. Det handlar om att ta bort minst 10 procent av utsläppen varje år. För att detta ska bli verklighet måste budgeten också peka ut hur och när olika åtgärder ska sättas in. Det kan förhoppningsvis få fart på de politiska besluten.

9 ton koldioxid släpper en medelsvensk ut per år. För att begränsa temperaturhöjningen till 1,5 grader måste utsläppen ner till högst 1 ton per person. En viss del kan vi göra på egen hand men många av åtgärderna kräver politiska beslut, inte minst för att göra klimatomställningen rättvis. För att vi var och en ska kunna leva ett klimatvänligt liv måste politiken ge oss förutsättningarna. Ska bilen ställas måste det finnas fungerande kollektivtrafik och säkra cykelvägar. Ska fossildrivna bilar bytas mot eldrivna måste det finnas laddmöjligheter. Ska vi plastbanta måste förpackningsindustrin ta sitt ansvar och återvinningsföretagen få hjälp på traven.

Fler cykelvägar, solceller och energisnåla byggnader i trä är sådant som Vänsterpartiet i Jönköping vill ha satsningar på. Känslan av att omställningen går för långsamt infinner sig ofta men ibland dyker ljuspunkter upp. Teknik-



utvecklingen har gjort solcellerna prismässigt överkomliga och rent av lönsamma. Byggnade i trä visar sig fördelaktigt ur många synvinklar, inte bara för klimatet. Elcyklarnas intåg gör det enklare att cykla även för dem som bor i kommunens högre belägna delar. Teknikutvecklingen inger hopp men den löser inte hela klimatomställningen.

Jönköpings flygplats har inget berättigande i vår klimatomställda kommun. Flyg hör till de aktiviteter som måste minska om vi ska ha någon chans att klara målen. Det gäller både charter, reguljär- och fraktflyg. Bränslebyte eller

elflygplan kan inte lösa flygets utsläppsproblem i närtid. I flygplatsbolaget skickas det årligen in över 30 miljoner skattekröner, varav det mesta kommer från Jönköpings kommun. Här kan man med rätta fråga "Var fan får vi för pengarna?" Vänsterpartiet har länge krävt att kommunen avvecklar sitt förlusttyngda flygplatsbolag och istället satsar på den lokala kollektivtrafiken.

Det finns en gräns för vad vår gemensamma planet Jorden kan leverera. Med dagens globala kapitalistiska system har vi fått en rovdrift som snabbt för oss mot den gränsen. Det politiska systemet har inte velat eller orkat stoppa rovdriften. I demokratiska länder kan vi påverka den politiska viljan när det är val men det räcker inte. Det måste också till en stark folklig opinion. Glädjande nog finns och växer den i många länder, inte minst bland ungdomar. Än finns det hopp! ■



Thordis Samuelsson, ledamot i kommunstyrelsen

5 vänsterkrav för klimatet

1. Bygg ut och bygg ihop cykelvägnätet
2. Satsa mer på kollektivtrafik
3. Solceller på alla kommunala fastigheter
4. Bygg mer i trä -mindre i betong
5. Lägg ner flygplatsen



Vänsterpartisterna Hariz Dedic, Thordis Samuelsson, Julia Löf, Kristoffer Wolke, Johan Tiger och Ciczie Weidby i samspråk på klimatdemonstration med Fridays For Future.

Bostad - en mänsklig rättighet

“Vänsterpartiet vann en stor seger när vi lyckades stoppa marknadshyror. Nu måste vi arbeta vidare för allas rätt till bostad med rimliga hyror. Att ha en bostad är en mänsklig rättighet. Det verkar en del politiska partier ha glömt bort idag”, Erica Gunnarsson Kibowa. Skillingaryd, distriktsordförande

Bra tänder ska inte vara en klassfråga - inför högkostnadsskydd nu!

● Hej Elisabeth - vem är du?

Jag bor på Öxnehaga med min make och har barn och barnbarn. Jag arbetar som utredare inom en statlig myndighet där jag också är förtroendevald i fackförbundet ST. Förutom mitt uppdrag i regionfullmäktige så sitter jag som ledamot i regionens nämnd för folkhälsa och sjukvård.

Du har bland annat arbetat inom tandvården och det är tydligen en prioriterad fråga för dig?

Absolut! En tandvård för alla ligger mig varmt om hjärtat. Bra tänder ska inte vara en klassfråga, det borde vara självklart i ett modernt samhälle. Varför ska inte tänderna tillhöra kroppen i våra hälso- och sjukvårdsförsäkringar? Smärta i käklederna kan ibland klassificeras som hälso- och sjukvård, men ibland anses det tillhöra tandvård. För en patient är det stor skillnad vad man får betala ifall det tillhör det ena eller det andra vårdområdet. Sedan har vi det gigantiska problemet att många inte har råd att gå till tandläkaren alls – så får det inte vara i Sverige idag!

Hur tycker du att tandvården ska fungera då?

Om behovsprincipen ska kunna genomföras – det vill säga alla ska ha råd att få tandvård – så måste den precis som hälso- och sjukvården ha fasta och låga patientavgifter. Tandhälsan ska jämföras med övrig fysisk och psykisk hälsa.



Tänderna är en del av kroppen, menar Elisabeth Töre.



Bra tänder ska inte vara en klassfråga, det borde vara självklart i ett modernt samhälle.

Blir inte det dyrt?

Det är väl värt pengarna att få en god tandhälsa för alla. Förutom det lidande dålig tandhälsa medför så är det också en riskfaktor för andra sjukdomar. Den statliga tandvårdsutredningen har tagit fram uppgifter över vad ett högkostnadsskydd skulle kosta. Det hamnar mellan 6 och 7 miljarder kronor per år. Det kan jämföras med statens kostnad för ROT-avdraget på nära 11 miljarder kronor och RUT-avdraget på 5,4 miljarder. Den avskaffade värnskatten – skatten för de allra rikaste – gav omkring 5 miljarder kronor årligen. Sammantaget är det tre gånger mer än vad en tandvårdsreform skulle kosta.

Finns det politiska möjligheter att få till en tandvårdsreform?

Ja, socialdemokratiska regionpolitiker har föreslagit det i debattartiklar, men ännu har vi inte sett Socialdemokraterna agera i frågan i regeringsställning. Den statliga tandvårdsutredningen har tyvärr inte föreslagit någon tydlig reform. Nåväl, Vänsterpartiet bjuder upp till dans och utmanar de andra partierna.

Blir detta en valfråga?

Vi ska se till att det blir tydligt för väljarna vilka partier som vill att tandvården ska ingå i högkostnadsskyddet. Vänsterpartiet värnar om tandhälsan för alla, oavsett storlek på plånboken. ■



Mikael Ekvall, regionråd i Vänsterpartiet.

Vänsterpartiet i Region Jönköpings län har just presenterat sin budget. Vad vill ni satsa på?

-Vi vill satsa på att höja lönerna rejält inom vården och samtidigt också öka grundbemanningen, så att personalen kan få avlastning av fler kollegor. Vi föreslår också flera viktiga förstärkningar i olika verksamheter, bland annat inom psykiatrin, ambulanssjukvården och äldreomsorgen. Såklart gör vi också satsningar på kultur och bygger ut kollektivtrafiken.

Hur skulle vi märka skillnad om Vänstern styrde i regionen?

-Då får vi en region med mer fokus på hållbarhet, både socialt och ekologiskt. Personalen får fler kollegor och bättre arbetsmiljö och vårdköerna blir kortare. Kollektivtrafiken kommer fungera bättre och målet är att den ska bli avgiftsfri.

VätternVänstern vill skydda dricksvattnet

Vättern är en av Sveriges största vattentäkter. Sjön förser idag 300 000 människor med dricksvatten. I framtiden kan långt fler behöva ta sitt dricksvatten härifrån. Därför är det viktigt att skydda Vätterns vatten och stoppa föroreningarna vid källan. Vi kan inte helt förlita oss på vattenverken. Allt går inte att få bort i reningsprocessen.

● Willy Neumann, aktiv i VätternVänstern, vilka hot finns mot Vättern?

– De mest påtagliga hoten är den planerade gruvdriften i Norra Kärr vid Gränna och försvarets flyg- och skjutövningar med Karlsborg som bas.

Försvaret vill femfaldiga sin övningsverksamhet och därmed dumpa ännu mera ammunition och annat skrot i Vättern. Flyg- och övningsplatsen på land är förorenad med PFAS-ämnena som långsamt läcker ut i Vättern. PFAS och mikroplaster är miljöskadliga ämnen som uppmärksammats på senare år. Men även gifter från tidigare utsläppsynder, som dioxiner och PCB, får vi bokstavligen äta upp när vi äter fisk från Vättern.

Förutom alla gifter så kan Vättern påverkas negativt av pågående klimatförändringar. Vättern är en kallvattensjö och har ett ekosystem som kommer att påverkas mycket när vattnet blir varma-

re. Vårt behov av fungerande ekosystem och rent dricksvatten är ytterligare skäl till att göra allt för att begränsa klimatförändringarna.

Vad gör ni i VätternVänstern?

-Vänsterpartierna i kommunerna runt Vättern har sedan flera år tillbaka samverkat i VätternVänstern. Utsläpp i Vättern från en kommun blir förr eller senare varje kommuns problem. Därför hjälps vi åt när det gäller att driva kampanjer och påverka kommuner och riksdagsledamöter. Ett krav för att förbättra skyddet för Vättern är att förklara sjön som riksintresse för dricksvatten. ■



Willy Neumann värnar Vättern

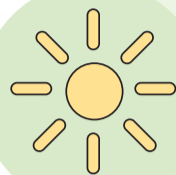
Vänsterpolitik för klimatet

Det är nu vi kan bygga vår framtid!



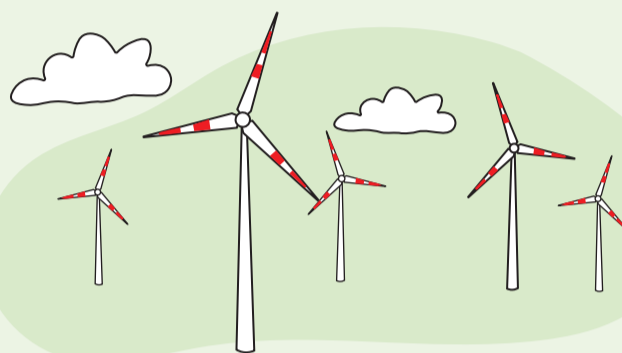
NOLL skadliga investeringar

Alla investerade och spenderade kronor och resurser måste användas rätt – stop till alla skadliga subventioner och driftsstöd. Våra gemensamma pengar som pensionsfonder, kommunernas och statens resurser ska användas för och investeras i hållbar utveckling.



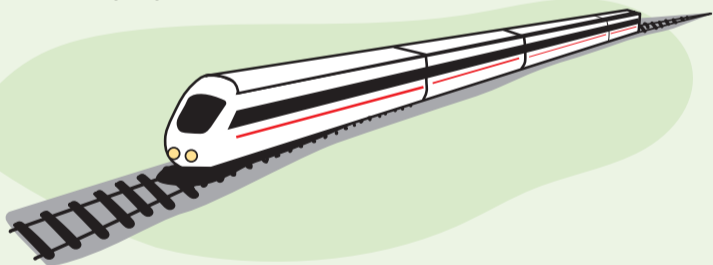
Stoppdatum för fossilberoendet

Kol, olja och fossilgas måste ersättas med förnybar energi senast 2030. Det kräver massiva investeringar av staten. Fossila drivmedel måste ersättas av bland annat eldrift och biogas inom transportsektorn senast 2035.



280 miljarder till nya järnvägar

Du ska kunna bo i hela Sverige, gods-transporter ska flyttas från väg till järnväg. Vi vill se en kraftigt utbyggd järnvägstrafik i hela Sverige. Bygg hela Norrbotten-banan, lägg dubbelspår mellan Gävle och Härnösand, bygg höghastighetsbanor mellan Stockholm, Göteborg och Malmö. Pengarna finns och klimatnödläget gör att vi inte kan vänta.



Bygg hållbara och klimatsmarta städer

Över hela landet måste bostäder renoveras och energieffektiviseras, tiotusentals nya hyresrätter till rimliga hyror byggas och fungerande kollektivtrafik som kan ersätta massbilismen i städerna utvecklas. Det ställer om våra städer och skapar gröna jobb.



100 miljarder i en grön investeringsbank

Industrin måste ställa om. Sverige ska producera samhällsnyttiga varor med riktigt låga eller inga utsläpp som kan exporteras. Framtiden kan inte överlåtas till marknadskrafternas godtycke och vinstmaximering – framtiden kräver en aktiv statlig industripolitik med en investeringsbank som gör det möjligt med en grön omställning.



Omfördela ekonomin: arbetstidsförkortning

Istället för vinstmaximering: en generell förkortad arbetsvecka som gör att vi har tid för liv och umgänge. Istället för allt mer växande privata förmögenheter: satsar på välfärden och offentlig konsumtion som skolor, äldreomsorg, kultur och vården.

